

Kvinna och musiker? Räkna varken med pengar eller priser!

Inte en enda skattefinansierad symfoniorkester leds av en kvinna i Sverige. Bild: Svt Bild.

Kvinnor får inte lika mycket bidrag, de får inte leda våra symfoniorkestrar och de får inte priser och statliga bidrag i samma utsträckning som män. Det visar Mitt i musiken granskning av jämställdheten i musiklivet.

Till exempel har Sveriges finaste musikpris: Stora Christ Johnson-priset aldrig tilldelats en kvinna under de femtio år priset delats ut av Kungliga musikaliska akademien.

☞ **Hör debatten med kulturrådet, musikaliska akademien och tonsättare**

☞ **Säg att vi dubblar då! Elle-Kari Höjeberg lovar mer musik av kvinnor i P2**

I veckomagasinet möter du också de två Solistpristagarna > Christina Larsson Malmberg , sopran och slagverkaren > Shuji Ono , hör om kontraktet som dirigenten och trombonisten > Christian Lindberg vägrar skriva på och få lite skön > orgelmassage !

Läs hela vår granskning här:

När musikhögskolorna examinerar musiker är det i princip jämställt i antalet män och kvinnor. Och tittar man i orkestrarna är det också relativt jämställt.

Men när bidragen, stipendierna, priserna och medaljerna delas ut är det män som premieras. Och det gäller även när Statens kulturråd delar ut stöd för artister som ska spela in skivor - förra året utgjorde de kvinnliga artisterna som fick pengar knappt 15 %. Bara vart tredje bidrag från Konstnärsnämndens till musiker och sångare gick till en kvinna.

Och det är inte bara den klassiska musiken det är skevt: även i populärmusiken dominerar männen till exempel i P3 Guld och Melodifestivalen.

Och bland svenska skattefinansierade symfoniorkestrar finns det inte en enda kvinnlig chefsdirigent 2009 och enligt tonsättarorganisationen Kvast är kvinnliga tonsättare sällsynta när orkestrarna lägger repertoaren. Förra året var 1,2% kvinnor - i år har det ökat något.

Ingen kvinna har någonsin ansetts värd att kallas "Årets jazzartist." Och det statliga stödet till skivutgivning ges nästan uteslutande till män - förra året var bara 6 procent av mottagarna kvinnor.

Läs mer om fredagens program: > **Kvinnors musik duger inte**

Fyra kvinnor har fått pris - på 36 år Kungliga Musikaliska Akademiens priser:

Hugo Alfvén-priset

4 kvinnor och 31 män har tilldelats priset sen det började delas ut 1974

Medaljen för tonkonstens främjande

8 kvinnor och 21 män har fått medaljen de senaste tio åren (1999-2009)

Stora Christ Johnson-priset

33 män, inga kvinnor under de femtio år som priset delats ut.

Lilla Christ Johnson-priset

3 kvinnor och 29 män har tilldelats priset under de femtio år priset delats ut.

Polarpriset

4 kvinnor och 30 män har fått priset sedan starten 1992

Rolf Schockpriset

2 kvinnor och 6 män har fått priset sedan 1993

Jazzpriset

2 kvinnor och 6 män har fått priset sedan 2001

Solistpriset

4 kvinnor och 6 män har fått priset sedan starten 1993

I juryn för Solistpriset 2010 finns två kvinnor och sju män.

Det är männen som kammar hem bidragen

Vi har tittat på hur **Konstnärsnämndens stipendier och bidrag** fördelas till män och kvinnor och undersökt om något hänt de senaste tio åren. Svaret är: mycket lite.

Musiker och sångare:

1999: 83 kvinnor och 154 män (35,0 % kvinnor) fick stipendier och bidrag.

2009: 86 kvinnor och 173 män (33,2 %) fick stipendier och bidrag.

Komponister:

1999: 30 kvinnor och 179 män (14,4 %) fick stipendier och bidrag.

2009: Komponister: 59 kvinnor och 146 män (28,8 %) fick stipendier och bidrag.

Är staten mer jämställd då? Nix.

Statens stöd till skivutgivning, det så kallade fonogramstödet, är mycket ojämnt fördelat. Och över en tioårsperiod har andelen kvinnor till och med minskat, visar vår granskning.

De fick stödet 1999:**

69 män. (60 %)

16 kvinnor. (14 %)

30 grupper med både män och kvinnor. (26 %)

De fick stödet 2009:

70 män. (64 %)

17 kvinnor. (6 %)

22 grupper med både män och kvinnor. (20 %)

Redaktionen tillägger: När vi skriver "män" eller "kvinnor" menar vi artister eller grupper som enbart består av män eller kvinnor. I grupperna med både män och kvinnor är majoriteten av medlemmarna män.

****Ett antal stöd har uteslutits då det handlat om återutgivningar och skivor med blandade artister där det inte går att få fram uppgifter om könsfördelning.**

Kulturrådet skriver i sin utvärdering 2008:

"I 67 procent av de beviljade ansökningarna finns huvudartisten dokumenterad, totalt 75 personer. Av dessa är 31 procent kvinnor och 69 procent män, det vill säga samma könsfördelning som bland ansökningarna, vilket tyder på att det inte finns någon uppenbar snedfördelning när det gäller kön i bedömningen. I samtliga beviljade ansökningar har medverkande angetts, totalt 402 medverkande, och av dem är 24 procent kvinnor och 76 procent män, alltså en något större andel kvinnor, och mindre andel män, än bland samtliga sökande.

Slutsats

Fördelningen av fonogramstöd bekräftar att detta område fortfarande är mansdominerat. Att huvudartisterna i lägre grad utgörs av män, 69 procent i förhållande till samtliga medverkande där män utgör 76 procent, bör tyda på att kvinnors medverkan i högre grad utgörs av sångerska i förhållande till kompositörer. En jämförelse med medlemsfördelningen i fria musikgrupper visar på en samstämmig bild; kvinnor utgör cirka 25 procent och män ca 75 procent bland bidragsmottagarna i fria musikgrupper."

Kulturrådet ger sin stöttning till män

Vi har granskat hur Statens Kulturråd fördelat stödet till fria musikgrupper under 2000-talet. Och det är männen som får statens stöttning även här.

Andel män som fått stödet:

2001: 75

2002: 73

2003: 81

2004: 82

2005: 80

2006: 76

2007: 78

2008: 76

2009: (uppgift finns inte ännu)

Ingen kvinna har blivit "Årets jazzartist"

Sedan 1993 har Jazzradion i P2 delat ut priser till svenska jazzmusiker. Kvinnorna som fått pris under de 16 åren vi granskat är försvinnande få.

Årets jazzartist:

Har aldrig någonsin delats ut till en kvinna.

Årets jazzgrupp:

Har en gång delats ut till en grupp där två av de åtta medlemmarna var kvinnor.

Årets nykomling:

Fem kvinnor har tilldelats priset, under 16 år.

Musiker som förtjänar större uppmärksamhet/Grand Cru:

En kvinna har fått priset.

Nytt pris 2008: Årets kompositör:

Priset har delats ut en gång och gick då till en kvinna.

Kvinnor kan inte skriva schlagers...

Carola har vunnit, visst, men de allra flesta i Melodifestivalen är män. Så här många av kompositörerna och textförfattarna bland alla deltagande bidrag i Melodifestivalen är män och kvinnor:

1989:

94 % män

6 % kvinnor

1999:

90 % män

10 % kvinnor

2009:

84 % män

16 % kvinnor

P3 Guld - en tävling för män

Vinnarna på P3 guldgalan är män snarare än kvinnor. Och det verkar inte gå åt något annat håll heller om man tittar några år tillbaka i tiden.

Dessa fick priser:

2010: 8 män, 1 kvinna

2009: 7 män, 2 kvinnor

2008: 6 män, 2 kvinnor, 2 grupper med fler män än kvinnor

2007: 6 män, 1 kvinna, 3 grupper med män och kvinnor

2006: 7 män och 3 kvinnor

2005: 7 män och 3 kvinnor

2004: 7 män och 3 kvinnor

2003: 7 män, 1 kvinna, två grupper med fler män än kvinnor

Research: Erika Libeck Lindahl.

✉ **Tipsa en vän**

🔖 **Bokmärke**

📄 **Skriv ut**

💬 KOMMENTERA

Kommentar 0-4 av 4

Visa: 10

Sortera: Senaste först

SV:Snedvriden och tendentiös journalistik

Tonsättare är en mansdominerad grupp ja, men statistiken gäller inte bara tonsättare utan fria grupper och fonogramstöd. Medaljerna går ju inte bara till tonsättare och flera andra avakademiens priser, t ex Rolf Schockpriset fördelas inte bara till tonsättare. Polarpriset går inte bara till svenska tonsättare och jazzpriserna går inte heller till svenska tonsättare. Vår avsikt är inte att mörka underlaget och det är bra att du förtydligar hur det ser ut inom den svenska tonsättarkonsten.

Mitt i Musiken, 2010-03-05 14:57

💬 SVARA

🚩 ANMÄL

SV:Snedvriden och tendentiös journalistik

Som jag skrev utgör kvinnorna bara 15% av tonsättarkåren och av studenterna på de högre kompositionsutbildningarna är majoriteten fortfarande män (koppskattningsvis 75%). Om majoriteten av de priserna och bidragen inom musiken går till män är det alltså statistiskt rimligt utifrån underlaget och ingen "snedfördelning". Däremot vet jag (från en källa med insyn) att kulturrådet inofficiellt tillämpar "positiv särbehandling" för att gynna kvinnor. Där kan man tala om snedfördelning. Om ni gör anspråk på att vara objektiva bör ni inte mörka underlaget. Då blir det snedvridet och tendentiöst.

Dissident, 2010-03-05 14:48

💬 SVARA

🚩 ANMÄL

SV:Snedvriden och tendentiös journalistik

Våra siffror pekar på att ungefär lika många kvinnor tar examen från landets musikhögskolor, men att priser och medaljer är snedfördelade. Är det rimligt att t ex stora Christ Johnsonpriset aldrig gått till en kvinna? Vi lyfter fram siffrorna, t ex att 70% procent av medaljerna till tonkonstens främjande har gått till män sedan 2002 och bidragen från kulturrådet fördelas med ungefär samma fördelningsprocent. Vi frågar också omaktörerna vill göra något åt detta och i såfall vad. På vilket sätt menar du att det är tendensiös och snedvriden journalistik?

Mitt i Musiken, 2010-03-05 14:23

💬 SVARA

🚩 ANMÄL

Snedvriden och tendentiös journalistik

När det gäller nutida tonsättare måste siffrorna sättas i relation till att kvinnorna bara utgör 15% av tonsättarkåren (se FST:s hemsida). Går man tillbaka 10 år var andelen kvinnor kanske 5% och dessförinnan var den ännu mindre. Den äldre konstmusiken utgör kanske 90% av repertoaren och bland klassikerna finns tyvärr inga verk av kvinnor. De nutida kvinnliga tonsättarna idag har det oerhört mycket lättare att bli spelade än de manliga, vilket har att göra med att kvinnor särbehandlas positivt medan de 85 procenten nu verksamma manliga tonsättare får slåss om brödsmulorna. Utifrån gängse kvalitetskrav är det tyvärr helt orimligt att kräva att kvinnor ska få hälften av utmärkelserna, beställningarna etc. Det finns inget underlag till det då bara en av sju verksamma tonsättare är av kvinnligt kön. Alternativet är att ställa lägre krav på kvinnor, men det lär ju inte gynna kvinnorna i längden.

Dissident, 2010-03-05 14:05

💬 SVARA

🚩 ANMÄL